

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Trelea împotriva lui Mihail Trelea cu privire la constatarea dobândirii bunului în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-432/24
NR. PIGD 2-21001625-01-2r-28102024)*

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. L. Lavric,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, A. Malii, N. Mămăligă,

5 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 5 ianuarie 2021, Olga Trelea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihai Trelea cu privire la constatarea faptului dobândirii bunului în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea. S-a constatat proprietate comună în devălmășie a lui Mihai Trelea și Olga Trelea bunul mobil - mijlocul de transport de model Toyota RAV 4, a/f 2019, n/î MZM 370. S-a dispus de a încasa de la Mihai Trelea în beneficiul Olgăi Trelea echivalentul a 1/2 cotă-parte din costul bunului mobil la momentul procurării - 277 799 de lei. S-a încasat de la Mihai Trelea în beneficiul Olgăi Trelea suma de 8 460 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 100 de lei cheltuielile de citare publică și suma de 10 000 de lei cheltuielile de asistență juridică, în total 18 560 de lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

3. La 17 octombrie 2023, avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea hotărârii contestate, examinarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

4. Prin încheierea din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen și a fost restituită cererea de apel depusă de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea, împotriva hotărârii 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă înafara termenului legal.

5. La 21 decembrie 2023, avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Trelea Mihai a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei decizii privind repunerea în termenul de apel și remiterea la rejudecare a cauzei.

6. Prin încheierea din 6 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat, s-a casat încheierea din 28 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată.

7. Prin încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de repunere în termen și a fost restituită cererea de apel depusă de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea, împotriva hotărârii 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

8. La 21 august 2024, avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Trelea Mihai a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei decizii privind repunerea în termenul de apel și remiterea la rejudecare a cauzei.

9. În susținerea recursului a declarat că, instanța de judecată are obligația de a garanta că actul de procedură este înmănat destinatarului, fapt confirmat prin semnătură. Astfel, având în vedere că la dosar nu există dovada recepționării dispozitivului hotărârii din 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, consideră că instanța de apel a concluzionat în mod prematur că nu există temeiuri pentru admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului. Consideră că, prin restituirea cererii de recurs a fost încălcat în mod direct dreptul recurentului la un proces echitabil și la recurs efectiv, garantate de art. 6 și 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, deoarece prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 iulie 2024, recurentului i-a fost restricționat accesul la justiție, prin aplicarea unor interpretări legale defavorabile.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

12. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

13. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„ Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

14. Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

15. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

16. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

17. Art. 116 alin.(1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

18. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.”

19. Art. 276³ alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.”

20. Art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.”

21. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

22. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea contestată la 24 iulie 2024.

24. Din materialele cauzei rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 6 august 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f.d. 129).

25. Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 august 2024, prin intermediul serviciului poștal „Poșta Moldovei” (f.d.87).

26. Completul de judecată stabilește că prima instanță a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute de Codul de procedură civilă.

27. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

28. Materialele cauzei civile atestă că prima instanță a expediat la adresa pârâtului Mihail Trelea în mun. Chișinău, str. Studenților 19/1, ap. 77, actele procedurale, în copie, cererea de chemare în judecată depusă de Olga Trelea, cu anexele, precum și încheierea din 8 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost acceptată în procedură cererea de chemare în judecată (f.d. 28), ulterior fiind citat în mod repetat, însă avizele de recepție au fost restituite cu mențiunea nereclamat (f.d.45-46).

29. Completul de judecată reține că, la materialele cauzei se regăsește citarea publică a pârâtului Mihail Trelea, publicată în ziarul Dreptul nr.29 din 30 iulie 2021 (f.d. 53).

30. Dispozitivul hotărârii judecătorești, a fost pronunțat la 6 septembrie 2021, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești.

31. Rezultatul examinării cauzei și hotărârea din 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, au fost plasate pe site-ul oficial al instanței de judecată, în aceeași zi.

32. În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 6 septembrie 2021, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct.14 al prezentei încheieri, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești,

adică începând cu data de 7 septembrie 2021, ultima zi a termenului fiind data de 6 octombrie 2021 (zi de miercuri).

33. Materialele cauzei civile atestă că, la 6 septembrie 2021, prima instanță a expediat copia dispozitivului hotărârii la adresa lui Mihail Trellea (f.d. 58), însă date care ar confirma recepționarea, lipsesc.

34. Luând în considerație aspectele enunțate completul de judecată constată că prima instanță și-a îndeplinit corespunzător obligația pozitivă de înștiințare a părții în proces despre litigiul dedus judecătii.

35. Cererea de apel împotriva hotărârii din 06 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea la 17 octombrie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.65), fiind formulată concomitent și o solicitare de repunere în termenul legal pentru declararea apelului.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că Mihail Trelea, drept temei pentru repunerea în termenul legal pentru declararea apelului, a invocat faptul că despre hotărârea din 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a aflat la 18 septembrie 2023, când a luat cunoștință cu materialele cauzei.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste concluziile instanței de apel, precum că aceste alegații sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, enunțate la pct.16 al prezentei încheieri, nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

38. Mai mult ca atât, apelantul în conformitate cu art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 17 al prezentei încheieri, nu a prezentat probe incontestabile în susținerea cererii de repunere în termen de declarare a apelului.

39. În acest sens, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 24 iulie 2024, corect a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului și a restituit cererea de apel depusă de avocata Rodica Mirolubov în interesele lui Mihail Trelea împotriva hotărârii din 6 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă tardiv.

40. Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, enunțat la pct. 21-22 al prezentei încheieri, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

42. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea

celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

43. Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

44. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

45. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 424 alin. (2), 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de avocata Rodica Miroljubov în interesele lui Mihail Trelea.

Menține încheierea din 24 iulie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Trelea împotriva lui Mihail Trelea cu privire la constatarea dobândirii bunului în devălmășie, partajarea averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc